

„Magtól a kenyérig”

Harmadik osztály

Kilencéves koruk táján a gyermekek világhoz való viszonya döntő változáson megy keresztül: a világ, amely eddig az ő részük volt, átváltozik az őket körülvevő világgá. A gyermekek képesek megérteni a hosszú ideig végzett komplex munkafolyamatokat (pl. a házépítés-, a mesterségek- vagy a földművelés epochán), amely végigvezeti őket az ásástól és a vetéstől a végeredményig, vagyis a kenyérsütésig tartó teljes folyamaton.

Iskolánkban, (Győri Forrás Waldorf iskola) kiemelkedőnek tartom, hogy a gyerekeknek a tanév folyamán lehetőségük van a valóságos helyzeteket megtapasztalni, hiszen ebből tanulnak a legtöbbet.

A földművelés epochán a gyermekek a termőföldön dolgoznak, megismerik a **szántást** (a ló, a lószerszámok, a patkolás), **a boronálást, a vetést, megismerkednek a különböző gabonafajtákkal (árpa, búza, rozs...stb.), a különféle talajokkal, a betakarítással, a csépléssel, az őrléssel, a kenyérsütéssel és a vetésforgóval.**

A hagyományos földművelés megismerése után a gyermekek megértik, hogy milyen munkát végezzenek a traktorok, a kombájnok..stb.).

A betakarított magot megőrlik, aztán a kovással bedagasztják a kenyeret saját maguk, majd a kelesztés után cipót formálnak a tésztából és kemencében megsütik azt. Amíg kel a tészta, nem feledkeznek el a kemencéről sem és mielőtt megsütik a kenyeret, a paraszt a foglalkozást vezető szakember kihordja a földre, majd vizes vesszőseprűvel kitakarítja a kemence belsejét, így megtapasztalják azt is, hogy hogyan is készül a mesebeli hamuban sült pogácsa. Utána jóízűen elfogyasztják az általuk elkészített kenyeret. Saját maguk is meglepődtek azon, hogy milyen a teljes kiőrlésű lisztből készült kenyér, milyen más a színe, az íze és milyen keveset kell abból enni, hogy jóllakjanak.

Fontos, hogy tevékenységeik elvezetik őket saját következtetésekhez. Mivel minden érzékszervükön keresztül megtapasztalják a munkafolyamatokat, ezért képesek lesznek az ember természetbeni tevékenységeinek megfigyelése révén az ember természetformáló szerepét felismerni.

Harmadik osztályban a Földművelés epochához szorosan kapcsolódik a Mesterségek és a Házépítés epocha is.

Megismerkedünk ősi foglalkozásokkal, mint pl. pásztor, vadász, halász, favágó, pék, szabó, fazekas, ács, takács vagy kovács. Egyre nehezebb már ilyen mesterséget űző mestereket felkeresni, de szerencsére Győrben és a környékén találunk mesterembereket. A lehetőségekhez mérten a gyermekek sajátkezü, közvetlen élményeket szereznek ezekről a foglalkozásokról.

Amint látjuk, a harmadik osztály rendkívül izgalmas év a gyermekek életében. Hat új epocha vár a gyermekekre, kitér a világra!

A mezőgazdasági epochákban a gyermekek megismerik, miként dolgozik a paraszt a természet erőivel. A szántáson, a vetésen és a betakarításon túl még rengeteg feladat van: élő sövényeket telepíteni, kerítéseket állítani, bárányokat gondozni, víztől mentesíteni a földterületeket és gyomtalanítani a terményt.

Ez az év bevezetőül szolgál az élővilág elkövetkező évekbeli tudatosabb tanulmányozásához, valamint annak tudatalatti megerősítéséhez, hogy a Földre tekintettel levő és az azt óvó ökológia etikai alapja: az emberek erkölcsi fejlődése.

Marosvölgyi Istvánné
osztálytanító